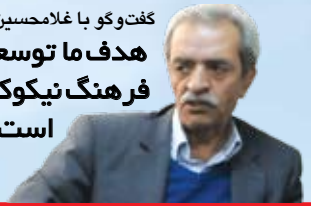

نیچور

گفت‌وگو با غلامحسین شافعی
هدف ما توسعه
فرهنگ نیکوکاری
است

خبرنامه جامعه نیکوکاری ابرار / سال اول، شماره اول، بهمن ۱۳۹۱ / ۸ صفحه

گزارشی از طرح توسعه
پایدار روستای
محمدآباد پسکوه

محور توسعه مردم روستا هستند

سخن اول

«نیکوکار» حق شما است

|| علی اصغر خامنوی

جامعه نیکوکاری ابرار از جهات مختلف شرایط ویژه‌ای دارد که آن را از سایر مؤسسات نیکوکاری متمایز می‌کند. پیوند نام آن با اتاق بازرگانی، صنایع و معادن و کشاورزی ایران، آن را نیازمند رعایت شروط و قواعد بسیاری هم‌چون چارچوب‌های اتاق و از همه مهم‌تر حفظ جایگاه اجتماعی اعضای آن می‌نماید.

از سویی پاسخ‌گویی حساسیت‌های اجتماعی، استانداردهای کیفی و کارآمدی مورد پذیرش فعالان اقتصادی بخش خصوصی به عنوان اصلی‌ترین مخاطبان ابرار بسیار مشکل به نظر می‌رسد.

از سوی دیگر، سابقه فراوان مدیران و مرتبطان آن در امور خیریه و عام‌المنفعه، در کنار ایجاد فرصت استفاده از این تجربیات، تنوع گسترده‌ای را در دیدگاه‌ها و سلاقیک تاثیرگذار در جامعه نیکوکاری ابرار ایجاد می‌کند. دیدگاه‌ها و سلاقیکی که از جانب افراد صاحب‌نظر - و نه افراد عادی - مطرح می‌شود و گاهی جمع میان آن‌ها غیرممکن است.

انتخاب دومین دوره هیأت مدیره جامعه نیکوکاری ابرار فرصت دوباره‌ای برای تداوم و پیش‌برد بسیاری از سیاست‌های پیشین و هم‌چنین بازاندیشی و اصلاح بسیاری از آن‌ها است.

از سیاست‌های جدید دوره جدید که به نوعی روزهای آغازین حیاتش را طی می‌کند، گسترش رویکرد اطلاع‌رسانی، گسترش آگاهی و ارتباط با مخاطبان و فعالان اقتصادی خیر و نیکوکار است. چه این که قدم اول گسترش کار خیر و فرهنگ مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها، دانستن و آگاهی اعضای ابرار از رویدادها و اتفاقات و اقدامات ما است. این آگاهی حق مسلم همه کسانی است که انتظار داریم با ما در تعامل باشند و در پروژه‌های مختلف دستمان را بگیرند.

انتشار «نیکوکار» به‌عنوان خبرنامه جامعه نیکوکاری ابرار، اولین قدم در طی این مسیر است. امید که در ادامه‌اش یاری‌مان کنید و از انتقادات و پیش‌نهادهای خوبتان بی‌نصیبمان نگذارید.

مجمع عمومی، هیأت امنای جدید ابرار را شناخت

اعضای افتخاری مجمع عمومی جامعه نیکوکاری ابرار مشخص شدند و این مجمع نیز هیأت امنای دوره جدید این تشکل را مشخص کرد.

هیأت امنای جدید ابرار

مجمع عمومی جامعه نیکوکاری ابرار، هیأت امنای جدید خود را مشخص کرد.

بر این اساس، محمد نهاوندیان، علاء میرمحمدصادقی، غلامحسین شافعی، محسن جلال‌پور، محمود اسلامیان، سیدعلینقی سیدخاموشی، عبدالرحمان سلیمانی، یحیی آل اسحاق، علی اصغر جمعه‌ای، سید احمد اخوان دستمالچی، رحمتا... موحدی، سید محمد رضا نبوی، سید مختار موسوی، کیوان کاشفی، رحیم صادقیان، محمدامین صباغی‌زاده، حسین طوسی، عبدالواحد غلامی‌نژاد، خسرو کسائیان، فریدون فرقانی، علیرضا کشاورز قاسمی، جعفر مرعشی، ابراهیم عسگریان و محمد ضرابیه افرادی هستند که در دوره جدید در هیأت امنای ابرار حضور دارند.

از میان این افراد، نهاوندیان، میرمحمدصادقی، شافعی، جلال‌پور، آل اسحاق، جمعه‌ای، اخوان دستمالچی، موحدی، نبوی، موسوی، کاشفی، صادقیان و صباغی‌زاده در دوره پیشین نیز در ترکیب هیأت امنای حضور داشتند.

اعضای افتخاری مجمع عمومی جامعه نیکوکاری ابرار عبارتند از: سیدعلینقی سیدخاموشی، محسن خلیلی عراقی، ابراهیم عسگریان، عباس سعیدی‌نژاد، حسین سلیمانی، مهدی حریری، حسین برخوردار، احمد پورفلاح، محمدرضا بهرامن، اسد... عسگراولادی، سید احمد اخوان دستمالچی، رحمتا... موحدی، ابراهیم جمیلی، حسین نقره‌کار شیرازی، جواد مصدقی، علیرضا جابرانصاری، محمد ضرابیه، جعفر مرعشی، مهدی مفیدی، حیدر کدیور (اتاق کرمانشاه)، هادی اکبری‌راد (اتاق سمنان)، سیدمحمدی هاشمی (اتاق بندرعباس)، مصطفی جعفرپور (اتاق اصفهان).

گفتنی است بر اساس ماده ۸ اساس‌نامه ابرار، اعضای مجمع عمومی این تشکل، رؤسای اتاق‌های سراسر کشور و اعضای هیأت رئیسه اتاق ایران هستند و اعضای افتخاری مجمع نیز با معرفی رئیس و تصویب اعضاء تعیین

میرمحمدصادقی؛ رئیس هیأت امنای جامعه نیکوکاری ابرار

ترکیب هیأت رئیسه هیأت امنای جامعه نیکوکاری ابرار مشخص شد.

در این انتخابات، علاء میرمحمدصادقی با کسب اکثریت آراء به‌عنوان رئیس و یحیی آل اسحاق و سیداحمد اخوان دستمالچی به‌عنوان نواب رئیس انتخاب شدند.

ابرار، هیأت مدیره و رؤسای هیأت امنای جدیدش را شناخت

هیأت امنای جامعه نیکوکاری ابرار، به منظور انتخاب هیأت مدیره دوره جدید تشکیل جلسه داد.

در نخستین جلسه دوره دوم فعالیت جامعه نیکوکاری ابرار، محمدنهادیان، یحیی آل اسحاق، سیداحمد اخوان دستمالچی، غلامحسین شافعی، محسن جلالپور، علی اصغر جمعه‌ای و رحمتا... موحدی به مدت ۳ سال به عنوان هیأت مدیره جامعه نیکوکاری ابرار انتخاب شدند.

سمت این افراد از این قرار است: نهداندیان: رئیس هیأت مدیره، شافعی: نایب رئیس اول، اخوان دستمالچی: نایب رئیس دوم، موحدی: خزانه دار، جلالپور: منشی.

محمد ضرابیه و خسرو کسائیان نیز به عنوان اعضای علی البدل هیأت مدیره هستند.

در این جلسه مقرر شد که در دوره جدید، تأسیس شعب ابرار در اتاق شهرستان‌ها نیز در دستور کار هیأت مدیره

قرار گیرد. هم‌چنین برنامه‌های مورد نظر ابرار بر اساس اولویت‌بندی دقیقی تهیه شود تا جامعه ابرار بتواند به صورت هدفمند در جهت ارتقای سطح زندگی گروه‌های نیازمند حرکت کند. البته بر اساس دیدگاه اعضای حاضر، وظیفه اصلی جامعه ابرار، فرهنگ‌سازی است؛ این که انجام امور خیر در سطح کشور جامعه را به یک وظیفه عمومی مبدل سازد.

در بخش دیگری از این نشست پیش‌نهاد شد به منظور بهره‌گیری از همه ظرفیت‌های موجود، از این پس رئیس و تعدادی از اعضای هیأت امنای نیز در جلسات هیأت مدیره حضور داشته باشند. هم‌چنین اعلام شد که بر اساس آخرین تصمیمات هیأت مدیره قبلی، جامعه نیکوکاری ابرار در هیچ پروژه‌ای حضور نخواهد داشت، مگر آن که حداقل ۵۰ درصد از منابع و بودجه لازم برای انجام آن پروژه از منبعی غیر از جامعه نیکوکاری ابرار تأمین شود.

با مشارکت جامعه نیکوکاری ابرار صورت می‌گیرد برگزاری نخستین جایزه فرهنگی ادب و هدایت

نخستین جایزه هنری ادب و هدایت، با محوریت تکریم و معرفی نقش، جایگاه و ابعاد شخصیتی امام هادی (ع) در شش بخش شعر، داستان کوتاه، متن ادبی، ترانه، فیلم‌نامه و نمایش‌نامه به همت حوزه هنری استان تهران، اتاق بازرگانی ایران و جامعه نیکوکاری ابرار اواخر بهمن‌ماه سال جاری برگزار می‌شود.

در قراردادی که بین جامعه نیکوکاری ابرار و حوزه هنری سازمان تبلیغات اسلامی استان تهران منعقد شده، دبیرخانه این جشنواره در حوزه هنری تهران تشکیل شد و علاقه‌مندان فرصت داشتند تا ۹ دی‌ماه آثار خود را به این

جشنواره ارسال کنند. این تاریخ به درخواست شرکت‌کنندگان تمدید شده است.

سایت این جشنواره به آدرس www.adabfest.com تأسیس شد و علاوه بر اعلام فراخوان عمومی، پوستر آن نیز به مراکز علمی، دانش‌گاهی و هنری ارسال شد.

تاکنون ۳۵۰ شعر، ۷۲ داستان کوتاه، ۵۴ نثر ادبی، ۳۰ فیلم‌نامه، ۲۰ ترانه و ۱۱ نمایش‌نامه به دبیرخانه رسیده و داوری‌ها برای انتخاب و معرفی بهترین‌ها برای تجلیل از پدیدآورندگان و اهدای جوایز در اختتامیه آغاز شده است.

به زودی نشست خبری این مراسم با حضور مسئولین اتاق و حوزه هنری و هم‌چنین خبرنگاران هنری و اقتصادی رسانه‌های مختلف در محل اتاق ایران برگزار می‌شود و پس از آن کتاب و مولتی‌مدیای جشنواره رونمایی خواهد شد.

اختتامیه جشنواره نیز در تالار اندیشه حوزه هنری برگزار خواهد شد.

خامنوی مجدداً مدیرعامل ابرار شد

هیأت مدیره دوره دوم ابرار، به اتفاق آرا مجدداً علی اصغر خامنوی خیابانی را به عنوان مدیرعامل جامعه نیکوکاری ابرار انتخاب کرد.

وی که در دوره اول ابرار نیز در این سمت مشغول فعالیت بوده، در دوره دوم نیز برای ۳ سال سکان هدایت این تشکل نیکوکاری را در دست خواهد داشت. خامنوی قبلاً ۵ سال فعالیت در سمت قائم‌مقامی دبیرکل اتاق ایران را در سوابق خود به ثبت رسانده است. بر اساس مصوبات هیأت امنای محمد صباغی و محسن احتشام نیز به ترتیب به عنوان بازرس علی البدل بر فعالیت ابرار نظارت می‌کنند.

به همت اتاق تبریز و با مشارکت جامعه نیکوکاری ابرار

زلزله‌زدگان ورزقان صاحب خانه می‌شوند

حیدر ضیایی از فعالان اقتصادی آذربایجان، به‌طور داوطلبانه مسئولیت اجرایی این پروژه را برعهده دارد.

ساخت ۵۷ خانه روستایی در روستای میرزاعلی‌کنندی ورزقان در آذربایجان شرقی رو به اتمام است.

این روستا که در یکی از اصلی‌ترین مناطق زلزله‌خیز آذربایجان شرقی قرار دارد، بر اثر این حادثه صددرصد تخریب شده بود. هزینه این پروژه به همت اتاق بازرگانی تبریز و از طریق فعالان اقتصادی استان و با مشارکت جامعه نیکوکاری ابرار تأمین شده است.

هدف ما توسعه فرهنگ نیکوکاری است

اواخر گفت‌وگو ناغافل می‌گوید که خودش هم بچه روستاست و شرایطی بدتر از این داشته. اما کمی که از کودکی و وضعیت درس خواندنش حرف می‌زند، خاطرات کودکی هجوم می‌آورد و بغض مجال صحبت نمی‌دهد.

مهندس غلامحسین شافعی سال‌ها است که تحصیلاتش را در رشته مهندسی صنایع دانشگاه تهران به پایان رسانده و قاعدتاً باید آن روزهای سخت را فراموش کرده باشد. اما حالا که به عنوان یک فعال اقتصادی موفق شناخته می‌شود و به عنوان نایب رئیس اتاق بازرگانی، صنایع، معادن و کشاورزی ایران و رئیس اتاق مشهد فعالیت می‌کند هم این قشر از جامعه را از یاد نبرده است.

او فعالیت نیکوکاری را از سال‌ها پیش با جامعه باوری خراسان شروع کرده و حالا هم نایب رئیس هیأت مدیره جامعه نیکوکاری ابرار است تا شاید بتواند کاری کند که در آینده وقتی بچه‌های روستا به خاطرات کودکی‌شان فکر می‌کنند، بغض گلویشان را نفشارد.

|| جابر توافعی

نیکوکار دلیل راه‌اندازی یک تشکل نیکوکاری با محوریت فعالان اقتصادی از نگاه شما چیست؟

اکثریت فعالان مراکز خیریه، فعالان اقتصادی، تولیدکنندگان و اهالی بازار هستند. آن‌ها به مسئولیت اجتماعی خود توجه زیادی دارند و عملکردشان در این زمینه نیز کاملاً مشخص است. اما متأسفانه جامعه به آن‌ها نگاه دیگری دارد و توجه نمی‌کند که آن‌ها مرفهینی نیستند که احساس مسئولیت اجتماعی نداشته باشند و به دنبال کمک به مردم جامعه نباشند.

برای همین اتاق بازرگانی ایران تصمیم گرفت نهادی ایجاد کند تا راه‌های بهینه این کار را پیدا کند و به آن انسجام درونی بدهد. این تفکر به تأسیس جامعه نیکوکاری ابرار منتهی شد. این نهاد برای این که در زمینه کارهای خیر کار تازه‌ای انجام بدهد، به تعیین اولویت‌ها پرداخت تا بر انجام کارهای پایدار متمرکز بشود.

نیکوکار این اولویت‌بندی با چه شیوه‌ای انجام شد؟

چون ابرار یک سازمان خیریه در درون

نمی‌دهیم. برای رسیدن به نتایج مثبت، مراحل اولیه و مطالعاتی مرحله بسیار مهمی است. مثلاً ابرار روی یک روستا کار می‌کند تا بتواند الگویی برای توسعه روستایی در کشور پیاده کند. مثلاً الان در حال انجام مطالعات و بررسی‌های عمیقی در روستای محمدآباد قائن هستیم تا مشخص شود امکانات بالقوه آن‌جا چیست و چطور می‌شود آن را گسترش داد. همه این مراحل زیر نظر یک تیم کارشناسی انجام می‌شود و ابرار پس از بررسی گزارش‌های مستدل، علمی و تحلیلی تصمیم می‌گیرد چه‌طور عمل کند.

نیکوکار در سال‌های اخیر موضوع «مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها» خیلی بیش‌تر از قبل مورد توجه قرار گرفته و N.G.O های مختلفی هم در این زمینه تشکیل شده است. لزوم این رویکرد از سوی اتاق ایران از منظر شما چیست؟

چیزی که امروز به نام مسئولیت اجتماعی شرکت‌ها می‌شناسیم، در گذشته هم وجود داشت و همه به آن توجه می‌کردند. ولی چون به صورت سازمان‌یافته انجام نمی‌شد، نمود زیادی در جامعه نداشت.

در سیر تحولات رو به جلو جامعه، خیلی‌ها فکر کردند اگر این قضیه سازمان‌دهی

جامعه فعالان اقتصادی است، به این تعریف رسید که چه‌طور می‌تواند در زمینه اشتغال و ایجاد کمک‌های پایدار در مناطق محروم فعالیت کند. در حال حاضر در این زمینه مشغول انجام بعضی پروژه‌ها هستیم.

اولویت دوم این بود که در مناطق محروم بچه‌های بسیار مستعدی هستند که به خاطر مبالغ بسیار ناچیزی از ادامه تحصیل باز می‌مانند و می‌شود شرایط تحصیل آن‌ها را فراهم کرد.

شکر خدا در این مدت فعالان اقتصادی از این حرکت استقبال خیلی خوبی کرده‌اند و قرار شده ابرار در اتاق‌های سراسر کشور شعبه‌ای تأسیس کند و مثل یک سازمان فراگیر برای اهدافش در سطح کشور فعالیت کند.

نیکوکار اولویت‌های ابرار و این که با چه شکل و جهتی به چه کاری پرداخته شود، چه‌طور تعیین می‌شود؟ چه‌قدر مبتنی بر اصول علمی است و از حضور کارشناسان استفاده می‌کنید؟

اتفاق محل فعالیت اقتصادی است و به همین دلیل به مسائل اقتصادی مثل اشتغال و کارآفرینی بیش‌تر توجه می‌شود. یقیناً هیچ کاری را هم بدون مطالعه و بررسی انجام

شود، حتماً به نتایج بهتری خواهد رسید. ضمن این که باید کمک‌های پایدار جای کمک‌های ناپایدار را بگیرد.

نیکوکار ممکن است این سؤال برای فعالان اقتصادی پیش بیاید که چرا باید برای خودشان مسئولیت اجتماعی قائل باشند؟ ممکن است بگویند وقتی داریم مالیات می‌پردازیم، این کار وظیفه دولت است.

درست است که دولت مسئول درست کردن زیرساخت‌هاست، ولی در بسیاری از جوامع پیشرفته هم بخش خصوصی در مسائلی این‌چنینی نقش عمده‌ای دارد. مثلاً شرکت‌هایی مثل بوش آلمان، فورد آمریکا و مایکروسافت در فعالیتهای نیکوکاری حضور پررنگی دارند.

دیگر این که فعالیتهای نیکوکارانه، داوطلبانه است. این درست است که دولت وظیفه دارد کارهایی از این دست را انجام بدهد، ولی هیچ‌کس به فعال اقتصادی تکلیف نمی‌کند که تو هم باید این کار را انجام بدهی.

نیکوکار این فرهنگ در بین فعالان اقتصادی جامعه ما پذیرفته شده است؟

به نظر من کافی است در جامعه ما اعتماد به وجود بیاید. اگر بتوانیم اعتمادشان را جلب کنیم، حتماً این اتفاق می‌افتد.

نیکوکار برای جلب این اعتماد چه باید کرد؟
یک راه این است که اعضاء مرتب در جریان کارهایی که انجام می‌شود قرار بگیرند. باید مرتب به اعضای مجموعه گزارش کار ارائه کنیم تا بدانند کمکی که کرده در راهی که می‌خواسته صرف شده است.

نیکوکار با توجه به این که خودتان خراسانی هستید، اگر کسی بگوید برای اجرای طرح توسعه پایدار در روستای محمدآباد قاین بارتی بازی شده چی می‌گویید؟

اولاً که این روستا از زادگاه من خیلی دور است. حتی در یآوری هم کم‌ترین کار برای روستای نیک انجام شده. روستای محمدآباد الگویی برای یک روستای محروم در کشور است و برای انتخابش میزان محرومیت برای ما مهم بوده. البته من به وضعیت خراسان شمالی و جنوبی و سیستان و بلوچستان آشنا هستم. ممکن است جای دیگری از این جا محروم‌تر باشد. محمدآباد یکی از محروم‌ترین روستاهای حوزه اطلاعاتی ما بود.

نیکوکار دولتی‌ها با ابرار برای انجام این پروژه چه برخوردی داشته‌اند؟

مسئولان محلی به خوبی از کار ما استقبال کرده‌اند.

نیکوکار توان‌مندی یک روستای محروم به‌عنوان نمونه و پایلوت کار بسیار ارزنده‌ای است. اما دامنه فقر و عدم توسعه زیرساخت‌ها آن قدر گسترده است که بعید به نظر می‌رسد که بتوان این مشکل را ریشه کن کرد. شما توان ابرار

را برای این کار چه‌طور ارزیابی می‌کنید؟

صددرصد چنین توانی در ابرار وجود ندارد که بتواند فقر را ریشه کن کند. اما چیزی که ممکن است تأثیرات کلی و زیادی برجا بگذارد، توسعه فرهنگ نیکوکاری است. ابرار به دنبال آن است که با ارائه الگوهای متناسب، این فرهنگ را توسعه بدهد و به دنبال آن ده‌ها و صدها نهاد مشابه ابرار ایجاد شوند و این تغییرات را در سطح وسیع‌تری ایجاد کنند.

نیکوکار تا به حال اثر مستقیم ابرار را در بین فعالان اقتصادی یا تشکلهای دیگر دیده‌اید؟
البته ابرار هنوز جوان است. اما با این

ما باید با ارائه الگوهای مناسب، فرهنگ نیکوکاری را توسعه بدهیم تا با ایجاد نهادهای مشابه، این تغییرات در سطح وسیع‌تری ایجاد شود

وجود توانسته در این مدت کوتاه تأثیرات خوبی در این زمینه داشته باشد. افزایش اقبال به ابرار، گواه بسیار خوبی برای این حرف است. سازمان‌های نیکوکاری و فعالان اقتصادی بسیاری با ابرار ارتباط گرفته‌اند.

در حادثه زلزله خیلی از اعضای اتاق به ابرار کمک‌های قابل توجهی کردند. در سفر به شهر قائن نیز به صورت داوطلبانه کارهای بسیار ارزنده‌ای انجام شده. این نمونه‌ها می‌تواند نویدبخش توسعه این فرهنگ باشد.

نیکوکار شما قبل از ابرار هم در زمینه نیکوکاری

در مشهد فعالیت‌هایی داشته‌اید. تجربه‌های قبلی چه‌قدر در ابرار به کمک شما آمد؟

ما با همکاری دوستان و همکاران قدیمی مان در سال ۶۳ جامعه یآوری خراسان را تأسیس کردیم. بنیان‌گذار اصلی جامعه یآوری، زنده‌یاد مجتبی کاشانی مدیر عاشق و لایق و شاعر و نویسنده توان‌مند بود. نیکول فریدنی هنرمند عکاس مسیحی، یک دوتار نواز هنرمند روستایی اهل تسنن به اسم عثمان و مهندس همایون عالی‌خانی هم افراد دیگر این تشکل بودند. در آن مقطع اکثر روستاهای ما مدرسه نداشت. برای همین جامعه یآوری روی این موضوع متمرکز شد و تا به حال ۵۸۷ مؤسسه آموزشی را در نقاط محروم ساخته است.

از حدود ۵-۶ سال پیش که دیگر به مدرسه نیازی نبود، کار ما به توسعه آموزش فنی و حرفه‌ای و فعالیتهای دیگری مثل خانه بهداشت، اورژانس جاده‌ای، خوابگاه شبانه‌روزی متمرکز شد. بورسیه تحصیلی هم برای جوانان در نظر می‌گیریم. تلاش کرده‌ایم تا جایی که امکان دارد، تجربه‌های جامعه یآوری را به ابرار منتقل کنیم و کار مشترک انجام بدهیم. مثلاً در حال حاضر جامعه یآوری به سفارش ابرار در حال ساخت یک واحد آموزشی برای دانش‌آموزان استثنایی است.

جامعه یآوری تجربه بسیار موفقی بود و ما فارغ‌التحصیل‌های بسیار قابل‌داریم و خوش‌بختانه در آن منطقه تقریباً جایی بدون مدرسه نداریم. تقریباً ۷۰ درصد کمک‌هایی که در یآوری جذب شده، از ایرانیان خارج از کشور بوده است که هنوز هم ادامه دارد.

زیر نور چراغ موشی درس می‌خواندم

دست راست می‌نویسد. او از دانش‌آموزانی بود که به آن‌ها بورسیه دادیم و الان یکی از بهترین مهندسان یکی از کارخانه‌های بزرگ و صنعتی مشهد است. از این موارد زیاد بوده است. البته خود من هم از همین طبقه جامعه هستم.

من در یکی از محروم‌ترین روستاهای حاشیه کویر یعنی روستای نیک به دنیا آمدم که بین قائن و بیرجند واقع شده. آن زمان تا فاصله ۴۰ کیلومتری ما مدرسه‌ای نبود و من برای درس خواندن باید به روستای دیگری می‌رفتم که ۱۲ کیلومتر تا روستای خودمان فاصله داشت. من هرروز صبح برای رسیدن به مدرسه باید ۱۲ کیلومتر پیاده‌روی می‌کردم و عصر دوباره همین مسافت را برمی‌گشتم. شب‌ها هم زیر چراغ موشی درس می‌خواندم.

در طول این سال‌ها از فعالیت در جامعه یآوری خراسان خاطرات خیلی شیرینی دارم.

یک‌بار در روستایی که حدوداً ۱۵ کیلومتری افغانستان بود، از مدرسه‌ای بازدید می‌کردیم که نور نداشت. وقتی وارد کلاس می‌شدیم، باید چند دقیقه صبر می‌کردیم تا چشمان عادت کند. کمی که گذشت، دانش‌آموزی را دیدم که با دست چپ می‌نوشت. اولش خیال کردم چپ‌دست است. ولی بعد دیدم دست راستش کج است. معلوم شد از الاغ افتاده و دستش شکسته و چون نمی‌توانسته به پزشک مراجعه کند، دستش کج جوش خورده.

هفته بعد او را به شهر منتقل کردیم و با یک عمل جراحی دستش خوب شد. سال بعد که از همان مدرسه بازدید می‌کردیم، به سراغش رفتیم و دیدم با

گزارشی از طرح توسعه پایدار روستای محمدآباد پسکوه

محور توسعه، مردم روستا هستند

در راستای اهداف و مأموریت‌های خیرخواهانه جامعه نیکوکاری ابرار، جمعی از فعالان اقتصادی و اعضای این تشکل در اردیبهشت‌ماه سال ۹۱ از روستای محمدآباد پس کوه بازدید کردند تا از نزدیک با وضعیت این روستا و نیازهای اضطراری آن آشنا شوند. در پی این بازدید، کلنگ احداث یک کارگاه قالی‌بافی و حسینیه در این روستا به زمین زده شد و هم‌چنین توسعه پایدار روستای محمدآباد با محوریت اشتغال و ایجاد و توسعه مشاغل برای روستاییان و حمایت از تحصیلات تکمیلی در دستور کار ابرار قرار گرفت.

بررسی‌های اولیه و ارزیابی سریع برای تدوین سند توسعه پایدار روستای محمدآباد قائل با تأکید بر کار آفرینی و اشتغال و توان‌مندسازی انجام شد و در اولین نشست هیأت مدیره ابرار به تصویب رسید. آن‌چه می‌خوانید چکیده‌ای است از گزارش‌های سه‌بازدید اعضای ابرار از این روستا در اردیبهشت، مرداد و مهر سال جاری. گزارش تفصیلی هر سفر در دفتر ابرار موجود است.

محمد تقی شریعتی

مشاور طرح توسعه روستای محمدآباد قائل

در یک جامعه روستایی اقشار مختلفی زندگی می‌کنند که هر کدام در بخش‌های اقتصادی متفاوتی فعالیت می‌کنند. در چنین موقعیتی یک توسعه پایدار و متوازن در این جامعه با در نظر گرفتن نیازها و تقاضاهای متنوع و مشروط بر این‌که متضمن عدالت اجتماعی باشد، ممکن خواهد بود.

بنابراین پروژه‌ها باید برای گروه‌های اجتماعی - اقتصادی همگون تعریف و اجرا شوند. پس از آن نوبت شناسایی و سازمان‌دهی گروه‌های اجتماعی - اقتصادی همگون به عنوان واحد اجتماعی اصلی و ایجاد سازوکاری برای حمایت و کمک جامعه نیکوکاری ابرار به عنوان نقطه آغاز و همراهی فرآیند توسعه است.

فرآیند برنامه‌ریزی، تصمیم‌گیری و اجرای تصمیم‌ها باید به گونه‌ای باشد که به تواناسازی افراد و جامعه، فرصت‌های یادگیری و توسعه انسانی و همچنین منتفع شدن از دانش و تجربه و نوآوری احاد جامعه یا گروه بینجامد. مطالعه، ارزیابی، برنامه‌ریزی و اجرا در یک فرآیند رفت و برگشتی، با تقدم مطالعه و هم‌زمان انجام می‌شود.

مطالعه بر مبنای سه‌وجهی سازی اطلاعات (Triangulation) انجام می‌شود. تیم تحقیق و توسعه با حضور و اقامت حداقل ۲۰ شبانه‌روزه در روستا و زندگی با روستاییان، با تسهیل‌گری و استفاده از تکنیک‌های گوناگون ارزیابی مشارکتی روستایی همراه با مشارکت فعال مردم در فرآیند توسعه، تلاش کرد تا با کمک کارشناسان دستگاه‌های اجرایی، درک عمیق و دقیقی از جامعه محلی و محیط پیرامونی، منابع، امکانات، فرصت‌ها، مسائل و مشکلات، نیازها و موانع توسعه به‌دست آورد.

کرده است.

۳. جهت‌گیری طرح، تقویت سرمایه اجتماعی، اعتماد به نفس، اتکاء به خود و عدالت اجتماعی در جامعه است. در این فرآیند، کمک خیرین از شکل کمک بلاعوض و صدقه‌ای به مسیر توسعه‌ای و رعایت کرامت انسانی هدایت شده است.

۴. صندوق اعتبارات خرد زنان روستای محمدآباد پس کوه با سرمایه‌گذاری اولیه ۵۱ نفر از زنان و با کمک و حمایت ابرار تشکیل شده و کار خود را از نیمه اول بهمن ۱۳۹۱ آغاز کرده است.

۵. اولویت نیازهای روستا و مردم به‌طور جداگانه و با تکنیک مقایسه زوجی به‌دست آمده و مبنای این پروژه قرار گرفته است.

در مرحله اول با تصویب ابرار، پروژه‌هایی که در حوزه هم‌گرایی مردم محلی، پایایی اقتصادی و تکنولوژیکی قرار می‌گیرد، مشروط به عدم تخریب محیط زیست به اجرا درآمد و با گذشت ۷ ماه از شروع طرح، دستاوردهای کوچکی که بعضی صرفاً جنبه ارزیابی روش و فرآیند و بعضی دیگر مینا و تعیین‌کننده توسعه بود، حاصل شده که برخی از آن‌ها از این قرار است:

۱. مردم روستا پذیرفته‌اند که هیچ کاری - از بررسی، ارزیابی و تصمیم‌گیری گرفته تا اجرای پروژه‌ها - جز با محوریت و مشارکت خود ایشان تحقق نخواهد یافت.

۲. نظر مردم تا حد زیادی نسبت به جامعه نیکوکاری ابرار به‌عنوان صدقه‌دهنده تغییر

فرآیند توان‌مندسازی روستاییان با امید به آینده

«طرح توسعه پایدار روستای محمدآباد پس کوه با تأکید بر کارآفرینی و اشتغال با اقتباس از پارادایم جدید توسعه روستایی تدوین شده است. در پارادایم جدید توسعه روستایی، محور توسعه خود مردم روستا هستند که در همه فرایندها توسعه، اعم از برنامه‌ریزی، اجرا، ارزیابی و بازنگری و اصلاح نقش اصلی را دارند و تصمیم‌گیری‌ها با مشارکت فعال آن‌ها صورت می‌گیرد. در این طرح بر حداکثر بهره‌برداری از منابع داخلی و سپس منابع پیرامونی و وابسته تأکید می‌شود. این منابع شامل منابع انسانی، فیزیکی، مالی و دانش و مهارت بومی است. البته توسعه روستایی بدون اتکا به منابع بیرونی امکان‌پذیر نیست. روستاییان باید در یک فرآیند توان‌مندسازی، اعتماد به نفس، عزت نفس و امید به آینده را در سایه ارزش‌های متعالی اسلامی به دست آورند. چارچوب مفهومی این مدل توسعه بر پایه ۴ اصل اساسی قرار گرفته و مبنای انتخاب پروژه‌ها قرار گرفتن در حوزه هم‌گرایی روستاییان، ابرار و دولت است.

آبرار

خبرنامه
جامعه
نیکوکاری ابرار
شماره اول
بهمن ۱۳۹۱
www.abrarcharity.ir

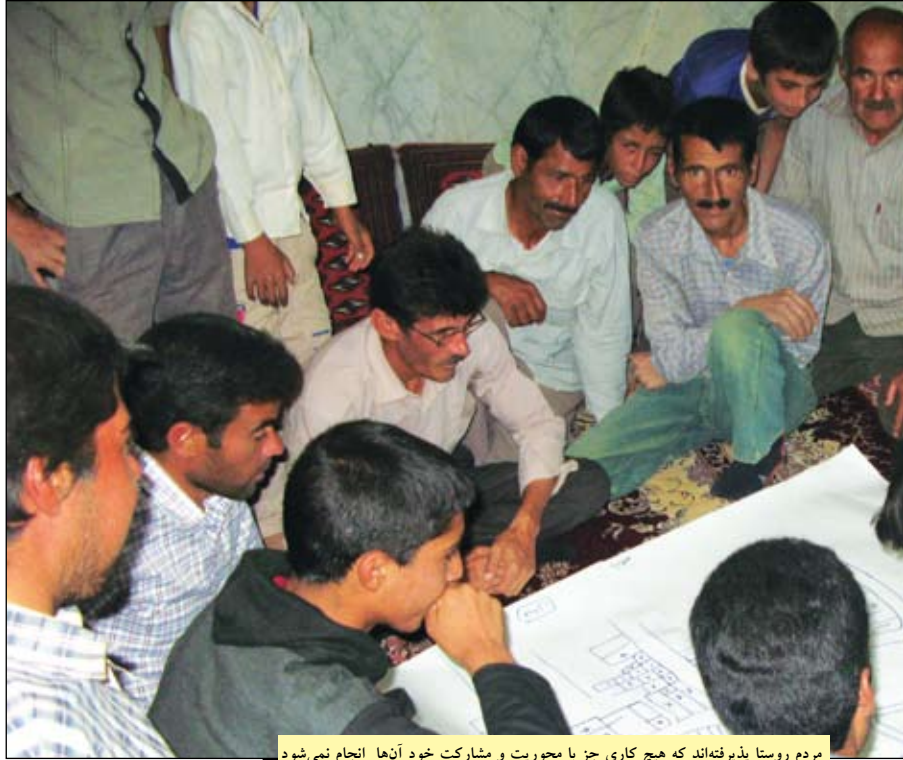
یک نمای کلی از محمدآباد

خراسان جنوبی با رتبه‌بندی معاونت نظارت و راهبردی ریاست جمهوری از جمله محروم‌ترین استان‌های کشور محسوب می‌شود و محمدآباد پس کوه در ردیف محروم‌ترین روستاهای این استان قرار دارد. مهاجرت دائم و فصلی جمعیت فعال افزایش یافته، منابع درآمد و اشتغال تحلیل رفته و گسترش فقر مانند بسیاری از روستاها به پدیده رایجی تبدیل شده است.

حدود ۴۰ درصد کل جمعیت روستا بی‌سواد هستند. حداقل ۱۶۰ نفر از ۱۷۵ خانوار جمعیت روستا به دامداری و ۶۰ نفر به کشاورزی اشتغال دارند. ضمن این که ۷ نفر از ۲۲ زن سرپرست خانوار هم به‌عنوان فعالیت دوم به دامداری می‌پردازند. بر اساس مشاهدات و گفت‌وگوهای رودرو مشخص شد که تعداد زیادی از زنان و دختران که برخی از آن‌ها سن و سال کمی نیز دارند، درگیر دامداری هستند. این ماجرا در مورد زنانی که همسرشان شغل دیگری مثل کارگری در بیرون از روستا دارند، بیش‌تر مشاهده می‌شود. زنان بی‌همسر روستا آمار قابل توجهی را به خود اختصاص داده‌اند که از این قرار است: ۱۵ بیوه، ۴ مطلقه، و ۱۴۷ دختر مجرد. مجموعاً ۴۶ نفر از زنان و دختران قالی‌بافی می‌کنند. ولی درآمد ناشی از اشتغال موجود در روستا برای هزینه‌های زندگی کفاف نمی‌دهد.

بعضی از اهالی شغل سوم و چهارم نیز دارند. معمولاً در روستاها، غالب خانواده‌ها در فعالیت‌های درآمدزا مشارکت دارند و هر کدام چند فعالیت مختلف را انجام می‌دهند. به‌طوری که کم‌تر فعالیتی در غیاب سرپرست خانوار متوقف می‌شود و بار فعالان خارج از روستا را نیز زنان به دوش می‌کشند.

روستای محمدآباد با توجه به موقعیت جغرافیایی‌اش و قرار گرفتن آن در منطقه خشک و نیمه‌بیابانی، از نظر منابع آب با محدودیت مواجه است و آب‌های زیرزمینی مهم‌ترین منبع آب روستا را تشکیل می‌دهند. خشک‌سالی ۱۲ سال اخیر، کمبود شدید آب، شور و تلخ شدن منابع آبی، دشت محمدآباد را دچار بحران کرده است. نتیجه چنین وضعیتی، کاهش تولیدات کشاورزی و تعداد دام و فقیر شدن مراتع و غلبه گونه‌های مهاجم گیاهی در مراتع بوده است. گرانی بیش از حد نهاده‌ها خصوصاً علوفه در سال جاری مشکل تولید و دامداری را به حد بحران رسانده است.

مردم روستا پذیرفته‌اند که هیچ کاری جز با محوریت و مشارکت خود آنها انجام نمی‌شود

علاوه بر این که می‌تواند باعث تولید بیش‌تر محصولات کشاورزی، بهبود اشتغال، درآمد و اقتصاد روستا باشد، باعث رشد گیاهان مرتعی، جلوگیری از شوری بیش‌تر آب‌های زیرزمینی و جاری شدن سیل خواهد بود و نتیجه نهایی آن، حفظ آب و خاک و بهبود محیط زیست و حیات وحش و نهایتاً حفظ سرمایه ملی خواهد بود.

هدف اصلی این طرح دست‌یابی به یک چارچوب یا الگوی توسعه روستایی است که در صورت تحقق زیرساخت‌ها، منابع و توان‌مندی انسانی، در طول سه سال آینده امکان‌پذیر خواهد شد.

جامعه نیکوکاری ابرار کار خدایسندانه، عظیم، منحصر به فرد و تا حدودی مشکل را شروع کرده است. چرا که توجه خیرین را به یک جامعه معطوف نموده و محرومیت‌زدایی را بر پایه ارزش‌های متعالی و بنیادی اسلامی که متضمن حفظ و تقویت کرامت و عزت نفس انسان‌ها و تکیه بر توانایی‌های فردی و محلی است، استوار نموده است. روشی که با خلق نوآوری‌ها و هم‌افزایی گروهی، درآمد و رفاه خود را بهبود دهند و از مدار وابستگی به کمک و صدقه فاصله بگیرند.

این در حالی است که تاکنون برنامه‌ها و طرح‌های توسعه روستایی تنها به اعتبارات دولتی متکی بوده‌اند و به دلایل مختلف موفقیت‌چندانی در پی نداشته‌اند.

ولی در این طرح همکاری و هماهنگی دستگاه‌های دولتی و ابرار، یک اصل است. تاکنون اغلب کارشناسان و مسئولان ادارات دولتی قاین و کمیته امداد امام خمینی با هدایت فرمانداری قاینات، با این طرح همکاری خوب و صمیمانه‌ای داشته‌اند و کمیته راهبری طرح در ارزیابی، هدایت و تصویب پروژه‌ها نقش بی‌بدیلی را ایفا کرده است.

۶. بررسی جمعیت نفوس و مسکن، تحولات اجتماعی و اقتصادی، منابع طبیعی و معدنی با سه روش انجام گرفته و ادامه دارد.
۷. ۱۸۵۰ جوجه بومی و ۶۰ تن علوفه دامی که توسط مردم و با کمک ابرار تهیه و توزیع شده رضایت‌بخش ارزیابی شده و در جلب اعتماد آنان بسیار مؤثر بوده است.
۸. علاوه بر تمرکز بر پروژه‌ها و اقدامات اولیه و

صندوق اعتبارات خرد زنان روستای محمدآباد پس کوه با سرمایه‌گذاری اولیه ۵۱ نفر از زنان و با کمک و حمایت ابرار کار خود را شروع کرده است

بررسی دقیق‌تر و عمیق‌تر آن‌ها توسط مردم و کارشناسان مربوطه، پروژه‌های جدیدی نیز در چارچوب اهداف و شرح خدمات توسعه روستای محمدآباد تعریف و ارزیابی شده است.

۹. تعداد ۱۲۲ بند خاکی کوچک جهت جمع‌آوری سیلاب‌ها در اطراف محمدآباد وجود دارد که به دلیل وسعت زیاد محدوده جغرافیایی و ارثی بودن یا مهاجرت صاحبان آن‌ها، رها یا تخریب شده و نیازمند ترمیم و بازسازی است. مشارکت صاحبان بندها با سازمان جنگل‌ها و مراتع و بانک کشاورزی،

پاداش نیکوکاری از نیکی‌های دیگر زودتر به نیکوکار می‌رسد.

نهیج الفصاحه ۲۹۱، پیامبر اکرم (ص)

ساخت ۶ مدرسه

در روستاهای ورزقان

۶ مدرسه در مناطق زلزله‌زده استان آذربایجان شرقی ساخته می‌شود. در پی بازدید جمعی از فعالان اقتصادی و تعدادی از اعضای هیأت مدیره جامعه نیکوکاری ابرار از مناطق زلزله‌زده استان آذربایجان شرقی در مهرماه ۹۱، تفاهم‌نامه‌ای میان ابرار و اداره کل نوسازی مدارس این استان به امضاء رسید. بر اساس این تفاهم‌نامه ۶ باب از مدارس تخریب شده روستاهای ورزقان به‌طور مشترک توسط ابرار و اداره کل نوسازی مدارس آذربایجان شرقی ساخته می‌شود.

در این مشارکت ۵۰ درصدی، ۳ مدرسه به‌صورت مستقل توسط ابرار و بقیه توسط سازمان نوسازی مدارس به بهره‌برداری خواهد رسید. مدارس ابرار در روستاهای «میرزاعلی کنندی» و «روزی» ساخته می‌شود و علاوه بر آن یک کارگاه فنی در مدرسه‌ای در روستای سَرند احداث و تجهیز خواهد شد. گفتنی است اتاق اصفهان هزینه ساخت مدرسه روستای روزی را تا سقف ۳ میلیارد ریال تقبل کرده است.

اهالی ابرار به سیستان و بلوچستان سفر می‌کنند

هیأت مدیره و تعدادی از اعضای جامعه نیکوکاری ابرار به‌همراه جمعی از فعالان اقتصادی به سیستان و بلوچستان سفر می‌کنند.

این سفر به‌منظور بازدید از مناطق محروم این استان و آشنایی با وضع معیشت و زندگی ساکنان این منطقه انجام می‌شود. بر اساس مصوبات هیأت مدیره، مسئولیت هماهنگی این سفر که به احتمال زیاد تا پایان سال انجام می‌شود با غلامحسین شافعی است.

پیش از این نیز هیأتی از جامعه نیکوکاری ابرار به مناطق محروم استان خراسان جنوبی و مناطق زلزله‌زده آذربایجان شرقی سفر کرده‌اند.

با امضای یک تفاهم‌نامه صورت گرفت

راه‌اندازی صندوق اعتبارات خرد زنان روستای محمدآباد پس‌کوه

یکی از پروژه‌های طرح توسعه پایدار این روستا تشویق به پس‌انداز و رواج امر خیر قرض‌الحسنه برای ایجاد کارآفرینی و اشتغال در میان زنان روستا است. هم‌اکنون با ۴ ماه پس‌انداز اعضا و کمکی معادل ۴ برابر آن توسط جامعه نیکوکاری ابرار، سرمایه اولیه این صندوق به ۱۹ میلیون تومان رسیده است. اساس نامه این صندوق به تصویب مجمع عمومی رسیده است. تصمیمات اساسی و برنامه‌ریزی‌ها در مجمع عمومی تصویب می‌شود و هیأت مدیره نیز برنامه‌های اجرایی مصوب را اجرا می‌کنند.

صندوق اعتبارات خرد زنان روستای محمدآباد پس‌کوه با امضای تفاهم‌نامه‌ای میان مدیرعامل جامعه نیکوکاری ابرار و هیأت مدیره این صندوق کار خود را آغاز کرد. هیأت مدیره این صندوق که با عضویت داوطلبانه ۵۱ نفر از زنان و دختران روستای محمدآباد کار خود را آغاز کرده است، از این قرار است: هاجر محمدآبادی فرزند محمد، زکیه محمدآبادی فرزند علی و سعیده محمدآبادی فرزند ابراهیم. هدف از تأسیس این صندوق به‌عنوان

ساکنان محمدآباد به شهر تخم‌مرغ می‌فروشند

روستا تهیه می‌کردند. اما اکنون مازاد مصرف خود را به شهر صادر می‌کنند. از دیگر اقدامات رفاهی انجام شده، توزیع ۶۰ تن جو و کنسنتره بین دامداران این روستا است. این کار با توجه به شرایط حساس و محدودیت‌های فصل زمستان و بارداری دام‌ها انجام شد و ابرار برای هر کیلو ۱۰۰ تومان یارانه پرداخت کرده است. توزیع برنج با قیمت نیم‌بها و بسته‌ای از پارچه‌های مختلف با قیمت ۳۵۰۰۰ تومان نیز از خدمات رفاهی اخیر ابرار در روستای محمدآباد به حساب می‌آید.

به دنبال آخرین اقدامات رفاهی ابرار در روستای محمدآباد پس‌کوه قاین، اهالی این روستا تخم‌مرغ مازاد خود را به شهر می‌فروشند.

یکی از این اقدامات، توزیع ۱۸۵۰ قطعه جوجه بومی ۴۵ روزه میان ساکنان محمدآباد بوده است. در این پروژه، با یارانه ۵۰ درصدی ابرار هر قطعه جوجه به قیمت ۲۵۰۰۰ ریال توزیع شد و به هر خانواده ۱۱ قطعه جوجه تعلق گرفت. پیش از این مردم روستای محمدآباد تخم‌مرغ مورد نیاز خود را از خارج

عکس‌نوشت

گفتم: «می‌دونی شبیه فرشته‌هایی خانم کوچولو؟»
خجالت کشید و لبخند زد.
فهمیدم اشتباه نکرده‌ام.

عکس: اشکان روزرخ